

**До 60-річчя доктора хімічних наук,
професора, завідувача відділу хімії
фтороорганічних сполук
ІОХ НАН України
Ягупольського Юрія Львовича**

3 січня 2009 року виповнилося 60 років з дня народження відомого вченого в галузі хімії елементоорганічних сполук, доктора хімічних наук, професора Ягупольського Юрія Львовича.

Юрій Львович народився у 1949 р. в м. Києві в сім'ї вчених-хіміків. Після закінчення з відзнакою хімічного факультету Київського університету ім. Тараса Шевченка з 1971 р. і до теперішнього часу він працює в Інституті органічної хімії НАН України, послідовно долаючи шлях від інженера до доктора хімічних наук, професора, завідувача відділу хімії фтороорганічних сполук.

У 1978 р. під керівництвом професора Л.М.Ягупольського він захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук, а в 1991 р. — докторську дисертацію, в 1995 р. йому було присвоєно вчене звання професора.

Наукові інтереси Ю.Л.Ягупольського стосуються досліджень в галузі хімії фтору. Синтезовані та вивчені надсильні органічні СН-, NH-, OH-кислоти з фторованими надсильними замісниками; проведені роботи по створенню фторовмісних барвників, -N-пер- та поліфтороалкільних похідних азотовмісних гетероциклів, речовин з властивостями рідких кристалів, з синтезу нових агентів фтороалкілювання і біологічно активних речовин. Започаткована хімія фтороорганічних сполук перехідних металів, виконані фундаментальні дослідження в галузі хімії фторовмісних елементоорганічних сполук — телуру, вісмуту, кремнію, платини. В той же час під керівництвом академіка НАН України В.П.Кухаря започатковані роботи з синтезу фторовмісних амінокислот.

Значну увагу Юрій Львович приділяє роботам, скерованим на створення та вивчення сучасних реагентів введення до органічних молекул перфторалкільних груп. Розроблені методи трифторометилювання органічних сполук за допомогою системи $\text{CF}_3\text{SiMe}_3/\text{F}^-$. Спільно з професором Л.М.Ягупольським знайдено новий шлях до агентів електрофільного трифторометилювання — трифторометилвмісні арилсульфонієві солі.

Ю.Л.Ягупольський — учень, послідовник і наступник справи професора Л.М.Ягупольського, який започаткував і розвив українську наукову школу з хімії фтороорганічних сполук.

Юрій Львович — співавтор більше 150 наукових праць, патентів, авторських свідоцтв, монографічних статей та оглядів. Під його керівництвом захищено 6 кандидатських дисертацій.

З 1999 р. Ю.Л.Ягупольський — член редколегії Journal of Fluorine Chemistry; з 1994 р. — постійний член Міжнародного комітету з планування та підготовки світових та європейських симпозіумів з хімії фтору. Активно співпрацює з іноземними фахівцями з хімії фтору з Німеччини (Кьольн, Бохум), США, Японії (Фукуока). Неодноразово читав лекції про досягнення вітчизняної школи хімії фтору в іноземних університетах та фірмах. Член експертної ради з хімічних наук ВАК України, член спеціалізованої наукової ради ІОХ НАН України.

Юрію Львовичу притаманні широка ерудиція, постійний пошук нових перспективних галузей дослідження, вміння знаходити прогресивні тенденції в науці, а також скромність, вимогливість, мудрість, чуйність, справедливість, доброта та бажання допомогти.

Редколегія, редакція, автори та читачі журналу щиро поздоровляють доктора хімічних наук, професора, завідувача відділу хімії фтороорганічних сполук ІОХ НАН України Ягупольського Юрія Львовича з шестидесятиріччям і сердечно бажають йому міцного здоров'я, натхнення та нових творчих успіхів.